

Posudek bakalářské práce (z pohledu vedoucího)

téma: **Životy matek samoživitelek v menším městě a jeho okolí**

autor: **Barbora Malíková**

Cílem této bakalářské práce bylo přiblížit problematiku matek samoživitelek na menším městě. Jako vedoucí této práce musím ocenit studentčin entuziasmus a píli, s jakými k tématu a plnění úkolu přistupovala. Přístup k informantkám získala díky neziskové organizaci, s kterou se jí podařilo navázat dobrou spolupráci. Právě díky sedmi pečlivě zpracovaným kazuistikám, popisům hlavních problémů, jimž tyto matky čelí, a díky analýze strategií matek samoživitelek, jimiž se snaží svou situaci zlepšit, vnímám práci jako jednoznačně přínosnou – především pro dané město a onu neziskovou organizaci, s níž autorka spolupracovala.

Oceňuji též velké množství prostudované literatury, ač se mi místy jeví, že její studium bylo spíše jen povrchní. Je to patrné především v metodologické části a v závěru, kde vedle hlavní metody polostrukturovaných rozhovorů píše též o narativní analýze. Z popisů jednotlivých částí a ani z jiných pasáží se nedozvídáme, kdy docházelo k pořízení narativních vyprávění. Spíše jsou zdůrazněny momenty, kdy byly studentkou pokládány otázky a informantky odpovídaly (zmíněno je např., že se informantka Jana „zpočátku zdráhala na osobní dotazy odpovídat“ – s. 37). Tedy zde by práci prospělo, kdyby bylo lépe vysvětleno, u koho (popř. u kterých částí výpovědí) se podařilo získat skutečné narativy a kdy se jednalo o polostrukturovaný rozhovor. Na již zmíněné s. 37 si všímám ještě jednoho jevu, který se v práci opakuje – občas se autorka neúspěšně vrací k již sdělenému a dále ho rozvíjí (na tomto místě jde o popis okolností prvního rozhovoru – nejdříve se dozvíme, že bylo přítomno nahrávací zařízení, a proto nebyla informantka sdílná, proto bylo k vytvoření kazuistiky použito až dalších rozhovorů, načež následně se dozvíme, že u prvního rozhovoru byla přítomna třetí osoba, což také mohlo průběh rozhovoru negativně ovlivnit). Obdobnou neúspěšnost vidím na s. 21 (5. - 10. řádek), kde se jedna myšlenka – (parafrázováno: věnuji se jen těm strategiím, s nimiž jsem se ve výzkumu setkala) opakuje ve čtyřech větách.

Vedle hlavního cíle, kterého studentka dosáhla, jsou v práci přítomné i cíle další – situaci matek samoživitelek v ČR, který je do značné míry určen sociálním systémem státní politiky, se autorka rozhodla porovnat se situací matek v zahraničí, krom toho také sleduje historický vývoj pomoci matkám samoživitelkám. K popisu zahraničních praxí si vybrala Německo a Velkou Británii (s. 31-35). Zde bych uvítala hlubší provázanost s vlastní prací – této kapitole chybí závěr, rekapitulace, v níž by autorka shrnula významné rozdíly a zamyslela se nad tím, zda současný systém v ČR odpovídá potřebám a dokáže zajistit standardy matkám i dětem, které v těchto neúplných rodinách žijí. Práce tak sice nabízí pohled jinam, ale autorka opomíjí zdůraznit, co tímto pohledem chce říci.

Drobnou chybičkou formální je, že úvod ke knize *Genderová antropologie* nazývá článkem (s. 49), a další drobnou chybu obsahovou nacházím v kapitole 9.1.1 ve větě „Když se Jana rozhodla k odchodu [ze SVL], byla nucena se učit jiným společenským zvykům“ (s. 54). Toto tvrzení není podloženo, není ani vysvětleno, co těmi jinými společenskými zvyky autorka myslí, tedy vyvolává zbytečně nezodpovězené otázky.

Celkově však práci považuji za velmi zdařilou, přínosnou a pro další studenty i inspirativní.

Z mého pohledu tato práce celkově odpovídá požadavkům kladeným na BP, zmíněné chyby je možné vnímat jen jako drobné vady, na které je dobré upozornit, aby se jim autorka v příští práci snažila předejít.

Otázky pro obhajobu:

1. Můžete vysvětlit, v kterém případě jste prováděla narativní analýzu?
2. Jaké zvyky si musela Vaše informantka nazvaná Jana osvojit po odchodu ze SVL?

Závěr: Navzdory výše uvedeným výtkám celkově práci (i aktivitu studentky během psaní) hodnotím kladně, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm **velmi dobře (C)** v závislosti na průběhu obhajoby.

Mgr. Lada Viková

V Pardubicích dne 10.5.2018